

Guvernul a lansat Conceptul reformei administrației publice locale

Guvernul propune triplarea stimulentei pentru localitățile care aleg să se amalgameze și stabilirea unui prag minim de 3.000 de locuitori pentru primării, pentru a consolida administrațiile locale și a accelera investițiile în infrastructură. După câteva luni de discuții și consultări, în care au fost ascultate opiniile aleșilor locali și ale cetățenilor, [Conceptul reformei administrației publice locale](#) a fost prezentat, astăzi, de Secretarul general al Guvernului, Alexei Buzu.

Reforma este propusă într-un context în care actuala fragmentare administrativă nu mai permite multor localități să se dezvolte la nivelul așteptat de cetățeni. În prezent, peste 87% dintre primăriile din Republica Moldova au sub 3.000 de locuitori. Doar 53 de primării au peste 5.000 de locuitori, 63 au între 3.000 și 5.000 de locuitori, iar 776 au sub 3.000 de locuitori.

Fragmentarea excesivă a administrației publice locale nu aduce modernizare și produce diferențe tot mai mari între comunități. Primăriile mai puternice reușesc să modernizeze mai rapid localitățile, în timp ce multe primării mici rămân în urmă la infrastructura de bază și la serviciile publice esențiale.

Datele arată că 34% dintre gospodăriile din Republica Moldova nu au acces la apă și canalizare, iar dintre acestea 8 din 10 gospodării fără apeduct și 77% dintre gospodăriile fără canalizare se află în localități cu primării mici. Totodată, primăriile mici au venituri proprii reduse, de circa 11% din buget, în timp ce 50-60% din resurse vin de la bugetul de stat.

Un alt efect al fragmentării este depopularea mai accentuată a localităților mici. În ultimii 10 ani, aceste localități au înregistrat o scădere a populației de 32,7%, de două ori mai mare decât media națională. În același timp, 80,5% dintre primăriile mici nu au personal specializat în managementul proiectelor, ceea ce reduce capacitatea lor de a atrage fonduri externe și de a implementa investiții importante.

Fragmentarea administrativă generează și costuri mari de funcționare. O primărie mică cheltuie, în medie, aproximativ 30% din buget pentru costuri administrative, în timp ce primăriile mai mari au o capacitate financiară mai bună și pot direcționa mai multe resurse către proiecte de dezvoltare. În plus, doar 9,1% dintre primăriile mici

oferă majoritatea serviciilor în format digital.

Conceptul de reformă propune un set clar de soluții pentru a răspunde acestor probleme. În primul rând, Guvernul va continua să susțină amalgamarea voluntară și va tripla stimulentele pentru investiții în infrastructură acordat localităților care aleg să se unească. Astfel, cuantumul sprijinului va crește de la 1.000 la 3.000 de lei per locuitor. Costul total estimat al pachetului de stimulente pentru perioada 2026-2030 este de 6,491 miliarde de lei.

În același timp, reforma pornește de la un principiu clar: satul rămâne, iar identitatea locală se păstrează. Denumirea localităților, comunitățile și tradițiile nu dispar. Localnicii vor avea în continuare o legătură directă cu administrația, prin reprezentantul primarului în localitate, astfel încât nevoile fiecărei comunități să fie auzite și luate în considerare.

Totodată, este propus un prag minim de 3.000 de locuitori pentru primării. Prin crearea unor administrații publice locale mai mari, comunitățile vor putea oferi servicii mai bune, vor avea capacitate și specialiști pentru a accesa fonduri externe și a implementa proiecte mari și vor dispune de mai multe resurse financiare pentru a răspunde necesităților locale.

Pentru a îmbunătăți accesul cetățenilor la servicii, în clădirile fostelor primării vor putea fi deschise CUPS-uri, iar prin ghișeul unic vor putea fi oferite peste 600 de servicii publice, inclusiv în format digital. Reforma urmărește astfel reducerea birocrăției, a drumurilor inutile și a costurilor de timp pentru cetățeni.

Conceptul mai prevede consolidarea colaborării regionale pentru o administrare comună. Trecerea de la 32 de raioane la 10 are drept obiectiv accelerarea dezvoltării regionale, cu accent pe proiecte mari și dezvoltare intercomunitară. Noile structuri vor putea gestiona proiecte de interes major, precum drumurile regionale, spitalele și managementul deșeurilor.

Pentru raionul Taraclia este propusă o soluție adaptată specificului regiunii, având în vedere că aproximativ 65,6% din populație este de etnie bulgară. Conceptul prevede transformarea Taracliei într-un municipiu de nivelul II, astfel încât să fie păstrată identitatea locală și, în același timp, să fie asigurată o administrație mai eficientă și mai puternică.

Pentru informarea cetățenilor și a autorităților locale, a fost lansată și platforma primariiputernice.gov.md, care reunește informații utile despre reforma administrației publice locale și instrumente practice pentru comunități. De asemenea, aici pot fi accesate 2 instrumente interactive – [amalgamatorul](#) și [bugetul primăriilor](#).

Conceptul de reformă nu reprezintă o decizie finală, ci baza unei noi etape de consultări publice. În ultimele luni, Guvernul a discutat cu peste 4.500 de aleși locali și cetățeni, iar propunerile formulate în cadrul acestor consultări au stat la baza documentului prezentat.

